

[Teichert.]

og alle partierne må her være med. Den højtærede kirkeminister har ved lovforslagets udformning og ved de foreliggende ændringsforslag ydet sit store bidrag til at samle partierne, og mindretallet ville vinde ved at vise samme gode vilje til samarbejde i dette for sønderjyske forhold så vigtige spørgsmål.

Jeg anbefaler at stemme for flertallets indstilling.

Erik Appel: På mit partis vegne skal jeg anbefale at stemme for samtlige ændringsforslag, men da mit parti havde ønsket nærmere forhandling med bestyrelsen for menighedsrådene for om muligt at opnå fuld enighed, kan partiet ikke medvirke til gennemførelse af lovforslaget nu, men vil undlade at stemme.

Fibiger: Jeg vil gerne udtale min stærke beklagelse over, at man vil jage dette lovforslag igennem, uden at man i virkeligheden er kommet i forhandling med menighedsrådene i Sønderjylland. Jeg anser det skridt, der foretages her af flertallet, for i virkeligheden at være et overgreb både mod de sønderjyske menigheder og rigsdagen, mod både det konservative folkeparti og venstre, som har henstillet meget indtrængende, at man lod denne sag vente, for at den kunne blive bedre belyst, og for at man kunne få det modsætningsforhold til side, som jo eksisterer i denne sag. Men det har man altså ikke villet bøje sig for. Vi kunne have forlangt at få fristerne overholdt og derved sinket lovforslagets gennemførelse, men en sådan demonstration mener jeg ikke er nogen nytte til; når man alligevel vil have loven igennem nu, var rigsdagen så blot blevet siddende inde en uge mere; men kunne vi have hindret lovforslagets gennemførelse, var det sket.

Det er et meget ømfindeligt område, vi befinder os på her. Man erkendte ved behandlingen af menighedsrådsloven af 1922, at de sønderjyske præstegårdsjorder indtog en anden stilling end de jorder, der hører til præstegårdene heroppe. Når menighedsrådene dernede nu har stillet sig så velvilligt, at man gerne ville forhandle og være med til jordfordeling og udstykning og til at tilbyde parcellerne til husmændene, hvis man fik en kapitalfast værdi ansat, forekommer det mig at være helt forkert, at flertallet her i tinget vil gennemtrumfe en sådan foranstaltning, hvorefter man nok i 10 år vil give en ekstra erstatning, men ellers følge de sædvanlige bestemmelser, som er

gældende i det øvrige land med hensyn til jordrenten. Man berøver derved menigheden og kirken dernede store summer. Det har man magt til, men jeg anser det for at være meget forkert. Jeg er af den opfattelse at hvis man virkelig ville gå i forhandling med menighedsrådene og menighedsrådsforeningen, kunne der være opnået et resultat, som var blevet tilfredsstillende, også for staten; hvis man ville gå med til en værdifast afgift og andre småting, så tror jeg slet ikke, der havde været os så meget imellem. Nok er der stillet ændringsforslag, men det forandrer ikke noget i principspørgsmålet, og jeg kan altså sige, at vi konservative vil stemme imod dette lovforslag, og hvis det kan hindres, at det bliver til lov, i landstinget, vil mine partifæller derovre gøre det. De ændringsforslag, der her er stillet, vil vi overhovedet ikke tage stilling til, ikke stemme hverken for eller imod, da det er hele principspørgsmålet, der ligger til grund for vor stilling.

Jeg skal anbefale ikke alene mine partifæller, men også dem, der ser hele denne sag i større sammenhæng, at stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.

Aage Fogh: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Skytte, er forhindret i at være tilstede, skal jeg ganske kort anbefale, at man stemmer for de foreslåede ændringer og for lovforslagets vedtagelse. Efter vor vurdering er det meget lempelige vilkår, der her bydes menighedsrådene i Sønderjylland, og jeg har ingen grund til at tro, at de ville kunne være blevet lempeligere, hvis man havde ventet. Skulle jeg for egen regning gøre nogle bemærkninger, vil jeg sige, at det er min erfaring fra det gamle land, at det ikke tjener noget fornuftigt formål, at menighedsrådene beholder de 15 ha, de har ret til her, men jeg vil selvfølgelig tiltræde lovforslaget, som det er forelagt, og skal anbefale det til hurtig vedtagelse.

Aksel Larsen: Det er ret pudsigt, at så snart der her i rigsdagen skal gennemføres en lov, som ikke har passet fuldkommen i f. eks. de konservatives kram, får man at vide, at nu begår rigsdagsflertallet et overgreb, og nu er det besat af magtbrynde og jeg ved ikke hvad. Enten må de konservative medlemmer af tinget finde sig i brødlugten, eller også må de gå ud af bageriet; enten må de finde sig i, at det nu engang er flertallet, der bestemmer, eller også må de åbent erkende, at de ikke er tilhængere af det system, vi har herhjemme. Når de